

CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2016. GODINU

Indeks proizvodnje i prometa u industriji

Odgovorno lica: Mašan Raičević

Odsjek: Odsjek poslovnih statistika i kratkorocnih indikatora

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja.....	1
1.4.1 Sektori.....	1
1.4.2 Statistička populacija.....	1
1.5 Refeferentna geografska oblast	1
1.6 Koncepti i definicije.....	1
1.7 Klasifikacije.....	2
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka.....	2
1.10 Metodologija.....	2
1.11 Bazni period	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka	2
2.1 Potrebe korisnika.....	2
2.2 Zadovoljstvo korisnika.....	2
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	3
3.2 Uzoračka greška	3
3.3 Neuzoračka greška	3
3.3.1 Greška obuhvata	3
3.3.2 Greška mjerenja	3
3.3.3 Greška usljed neodaziva	3
3.4 Sezonska prilagođavanja.....	3
3.5 Revizija podataka	3
3.5.1 Politika revizije podataka	3
3.5.2 Praksa revizije podataka	3
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka.....	3
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost	4
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	4
Vremenski jaz objave konačnih podataka	4
4.2 Tačnost objave podataka	4
5. Dostupnost i jasnoća.....	4
5.1 Saopštenja.....	4
5.2 Publikacije.....	4
5.3 Dostupnost mikropodataka.....	5
6. Uporedivost.....	5
6.1 Prostorna uporedivost.....	5
6.2 Vremenska uporedivost.....	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj mjesečnog izvještaja industrije IND-1 je da obezbijedi podatke o industrijskoj proizvodnji i prometu. Dobijeni podaci se koriste za praćenje obima i dinamike kretanja fizičkog obima industrijske proizvodnje, prometa, analizu obima i promjena u strukturi industrijske proizvodnje, analizu sezonskih karakteristika proizvodnje i sagledavanje ukupnih ekonomskih kretanja.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („*Sl.list Crne Gore*“ br. 18/12) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Zavodu za statistiku jasno i široko pravno ovlašćenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Zavod za statistiku je potpisao nekoliko memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Jedinice posmatranja za obracun indeksa industrijske proizvodnje su preduzeća (privredna društva) sa 5 i više zaposlenih, sa prometom iskazanim u završnom računu u prethodnoj godini, čija je osnovna djelatnost industrijska proizvodnja (odnosno razvrstana u sektorima B, C i D Klasifikacije djelatnosti), kao i dijelovi privrednih društava (KAU) koje obavljaju industrijsku proizvodnju.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

B, C i D Klasifikacije djelatnosti.

1.4.2 Statistička populacija

Okvir za listu preduzeća formiran je na osnovu podataka iz statističkog biznis registra, a koji obuhvata sve aktivne poslovne subjekte iz oblasti industrije (sektori B, C i D Klasifikacije djelatnosti) kao i djelove preduzeća koja zadovoljavaju kriterijume predviđene za ovo istraživanje. Iz okvira su isključeni preduzetnici kao i preduzeća čiji je promet jednak nuli.

1.5 Referentna geografska oblast

Referentna geografska oblast je Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Zalihe gotovih proizvoda - u zalihe gotovih proizvoda na kraju mjeseca uračunava se vrijednost zaliha gotovih proizvoda na kraju referentnog mjeseca. Vrijednost se iskazuje u hiljadama €. Ukupan promet - odnosi se na prihod od prodaje dobara i usluga umanjen za popuste i povraćaje, subvencije i bez PDV-a. Vrijednost se iskazuje u hiljadama € i popunjava se za referentni mjesec. Domaći promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na domaćem tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama €. Inostrani promet - je promet ostvaren prodajom industrijskih proizvoda i usluga na inostranom tržištu. Vrijednost se iskazuje u hiljadama €. Promet od ostalih djelatnosti - je promet ostvaren od ostalih djelatnosti. Vrijednost se iskazuje u hiljadama €. Gotova proizvodnja - iskazuje se za izvještajni mjesec i predstavlja količinu proizvoda koji su dostigli odgovarajući stepen obrade, tako da je šifra i naziv proizvoda definisan po važećoj Nomenklaturi industrijskih proizvoda.

1.7 Klasifikacije

NACE Rev. 2, PRODCOM

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečno.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Ovo istraživanje se diseminira mjesečno.

1.10 Metodologija

Metodologija je dostupna na sajtu: <http://www.monstat.org/cg/page.php?id=541&pageid=541>

1.11 Bazni period

Za baznu godinu se uzima 2010. godina.

1.12 Jedinica mjere

Promet - u EUR, Promjene u odnosu na predhodni period - procentualno (%)

1.13 Izvor podataka

Podaci se prikupljaju od izvještajnih jedinica sa 5 i više radnika (Preduzeća i KAU) koje su registrovane u Statističkom biznis registru u sektora B -Vadjenje ruda i kamena, C-Preradivačka industrija i D Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- nevladine organizacije;
- studenti;
- istraživači;
- mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

U cilju utvrđivanja zadovoljstva korisnika kvalitetom podataka i utvrđivanjem njihovih potreba, Zavod za statistiku po prvi put sprovodi "Istraživanje o zadovoljstvu korisnika" u 2017. godini. Istraživanje je realizovano u periodu od 1. septembra do 20. oktobra. Link sa anketom je poslat svim korisnicima koji su u periodu od 2013-2017. poslali zahtjev za podacima na zvaničnu mail adresu. Pored toga, upitnik je postavljen na web stranici Zavoda za statistiku.

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Istraživanje o proizvodnji i prometu u industriji obuhvata preduzeća sa 5 i više radnika i podaci se dobijaju izvještajnom metodom pa su podložni uobičajenim vrstama greške- greškama prilikom obrade i neodgovora.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno.

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3.3 Greška usljed neodaziva

Nije relevantno

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagodavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Zavod za statistiku je usvojio politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.5.2 Praksa revizije podataka

Tipične revizije su minimalne. Značajne revizije se koriste samo ukoliko dođe do metodoloških promjena.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije relevantno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju 30 dana nakon završetka posmatranog mjeseca.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Indikator pravovremenosti objave preliminarnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave prvih podataka. On se može prikazati formulom:

$T1 = d_{\text{first}} - d_{\text{ref}}$, $T1 = 35$ dana, d_{first} - datum izlaska prvih rezultata; d_{ref} - posljednji dan (datum) referentnog perioda. Rokovi za objavljivanje podataka bilansa drvnih goriva u toku 2016. godine su ispunjeni u skladu sa kalendarom objavljivanja.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Indikator pravovremenosti objave konačnih podataka predstavlja vrijeme između datuma posljednjeg dana referentnog perioda i datuma objave konačnih podataka. Podaci ovog istraživanja se objavljuju 30 dana nakon završetka referentnog perioda u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka.

4.2 Tačnost objave podataka

U toku 2016. godine svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja podataka.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Saopštenja

Podaci su dostupni na sajtu.

5.2 Publikacije

Zavod za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Mjesečni statistički pregled
2. Statistički Godišnjak
3. Crna Gora u brojkama
4. Godišnja statistika saobraćaja, skladištenja i veza
5. Broj i struktura poslovnih subjekata

Pored navedenih redovnih, Zavod za statistiku objavljuje i vanredne publikacije. Neke od najznačajnijih vanrednih publikacija su sledeće:

1. Žene i muškarci u Crnoj Gori
2. Djeca u Crnoj Gori
3. Najčešće korišćeni statistički podaci

Sve publikacije koje objavljuje Zavod za statistiku dostupne su na sledećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.3 Dostupnost mikropodataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Zavodom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Nije relevantno.

6.2 Vremenska uporedivost

Od 2010. godine nije bilo metodoloških promjena pa su podaci od 2010 do 2015. uporedivi